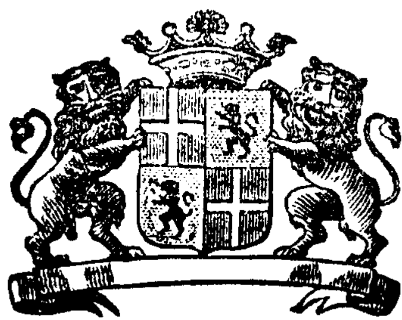
A°. 1858. N°. 81.

DINGSDAG 6 APRIL.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

De gepasporteerde Soldaat *J. F. Legedor* wordt opgeroepen zich ter Secretarie dezer stad te vervoegen vóór den 9. April 1858.

Utrecht, 1 April 1858. Ter ordonnantie van Heeren Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht, H. G. RÖMER.

UTRECHT 6 April.

De Paaschdagen hebben de politieke gebeurtenissen niet belangrijker gemaakt. De verhouding tusschen de Westmagten wordt intusschen dagelijks liever. Graaf *de Persigny* is op het paleis te Windsor genoodigd, en *le Pays* antwoordt op het artikel van *la Patrie* over 't eiland Perim, dat nog al opzien gebaard had. *Le Pays* erkent, dat de inbezitneming van genoemd eiland door Engeland ontegenzeggelijk aan Brittanje een groot overwigt geeft in den invloed op den korteren weg van Indië. In die zaak hebben echter alle Europesche natiën hetzelfde belang, en niemand der mogendheden zal dan ook op eigen gezag in deze aangelegenheid zich gaan mengen. De Keizerlijke politiek is steeds geweest, om over de belangen van Europa gemeenschappelijk door de magten te doen beslissen; ook in de zaak van Perim zal dit het geval wezen, en moet men dus hopen, dat Europa gemeenschappelijk deze kwestie zal onderzoeken en naar aller belangen regelen.

Dit is welwillender toon, dan voor enkele dagen door de *Patrie* werd aangeslagen. Te Londen is men ook zeker niet geneigd, de zaken ernstig te drijven. Het schijnt evenwel, dat de uitgevers het er der regering zeer moeijelijk zullen maken, en dat deze de vermeende regten der pers niet zoo ligtvaardig, ook niet ter wille van den Franschen keizer, zullen laten aanranden.

De koningin der Nederlanden wordt niet alleen te Parijs, maar ook te Londen en Weenen verwacht. Wij verwijzen omtrent deze reisplannen naar den hieronder staanden brief uit 's Hage.

Uit Turijn wordt een uittreksel medegedeeld uit het verslag der kommissie, belast met het onderzoek der wetsontwerpen op de drukpers en de jury. Dit rapport is in zeer gematigde bewoordingen vervat, doch het konkludeert met 5 stemmen tegen 2 tot behoud der bestaande wetgeving, omdat de kommissie van oordeel is, dat het leven van vreemde vorsten voldoende beschermd wordt door de wetten, welke van kracht zijn. Het rapport doet onder anderen uitkomen, dat wanneer de regeringsvoorstellen zouden worden aangenomen, de Sardiniesche wetgeving eene uitzondering zou maken op die van andere beschaafde landen, zelfs op die van Frankrijk, zoodat Sardinië ook aldaar geen reciprociteit zou vinden. Het rapport gaat nog verder en zegt, dat het voor de alliantie met Frankrijk — waarvan het nut erkend wordt — gevaarlijk zou zijn een nieuw beginsel in 's lands wetgeving in te voeren, als noodzakelijk leidende tot wantrouwen. Hoewel de kommissie erkent, dat uit de aan haar verstrekte mededeelingen blijkt, dat de nota van graaf *Walewski* volstrekt niet strijdt met 's lands waardigheid, zegt zij echter, dat het ministerie niet geantwoord heeft, zoo als het welligt had behooren te doen. Zij komt ten slotte tot de verklaring, dat haar inziens het kabinet de voorstellen heeft gedaan, om zich naar den wensch der Fransche regering te schikken.

De zaken van den Slavieschen opstand in Turkije nemen steeds ernstiger aanzien, daar volgens de Oostenrijksche pers de Porte wel de billijke eischen van de Christenbevolking wil vervullen, maar door de verschillende korrespondentiën en met name door het *J. des Débats* uitvoerig wordt uiteengezet, dat het bij beloften blijft, en de Christenen onder allerlei afpersingen en schandelijke knevelarijen gebukt blijven, zoodat het verdrag van Parijs daardoor in woord en strekking wordt geschonden.

In Spanje is er weder sprake van fusionnistische plannen tusschen de beide takken van het koninklijk huis. Het huwelijk van den koning van Portugal, te Berlijn te voltrekken, is op den 29. April bepaald, en de koninklijke gemalin wordt dan in 't midden van Mei te Lissabon verwacht.

Van Indië wordt gemeld, dat rondom Lucknow thans 60,000 man troepen liggen, waaronder 20,000 man Europeanen; de val der stad scheen dus onvermijdelijk en dit werd zelfs door de muiters zoozeer begrepen, dat velen uit de stad deserteerden. De bevelhebber liet dit gereedelijk toe, omdat het getal te straffen muiters dan geringer werd, en de vlugtenden meestal voor verleiden moesten gehouden worden. Uit alle middelen van onderzoek blijkt het, dat de opstand lang reeds werd beoogd, en dat aan de autoriteiten daaromtrent in allerlei vorm waarschuwingen zijn gedaan, die echter werden in den wind geslagen.

Een **telegrafiesch berigt** uit Londen meldt, dat volgens de *Observer* het gerucht loopt, dat ook een deel der Tories tegen de Indiënbill gestemd is, en dat eene aanneming dier wet zeer hagchelijk zou worden, als de Regering er geene belangrijke wijzigingen in bragt.

De Atrato heeft o. a. berigten medegebragt van Chili. De Hamburger krisis had aldaar verscheidene faillissementen veroorzaakt, zoodat de handel zeer flaauw was. In Copiapo leverden de kopermijnen veel op. Berigten uit Callao melden, dat het fregat Apurimac in de beide Molas bij Arica 250 man aan wal had gezet. Het fregat bombardeerde de stad van 7 ure 's morgens tot 4 ure 's namiddags, als wanneer de stad door de troepen van *Vivanco* bezet werd. Ongeveer 200 man moeten aan beide zijden gevallen en evenveel gewond zijn. De halve stad was door het bombardement in een puinhoop veranderd. Te Lima was eene revolutionnaire poging, aan het hoofd waarvan de president der konventie, signor *Ureta*, stond, nog tijdig onderdrukt.

:— Ten gevolge van de benoeming van prof. *J. Bosscha*, lid van de Tweede Kamer, is het nieuwe ministerie aldus zamengesteld:

Koloniën: min. van Staat *J. J. Rochussen*; Buitenl. zaken: mr. *J. K.* baron *v. Goltstein*; Binnenl. zaken: jhr. mr. *J. G. H. v. Tets v. Goudriaan*; Finantiën: mr. *P. P. v. Bosse*; Justitie: mr. *C. H. B. Boot*; Herv. Eeredienst: prof. *J. Bosscha*; Marine: mr. *J. S. Lotsy*; Oorlog: gen. maj. *C. T. v. Meurs*; R. K. Eeredienst: mr. *J. W. v. Romunde*.

:— Het diner, dat gister ten hove heeft plaats gehad, werd bijgewoond door H. M. de Koningin-Moeder en verdere leden der Vorstelijke familie, terwijl daarop wijders o. a. waren genoodigd de groot-officieren van 's Konings Huis, de heeren ds. *Ruitenschild*, *Molenaar*, *Secretan* en *Boucher*. Gedurende het diner zijn door de kapel van het muziekkorps van het regement grenadiers en jagers wederom stukken uitgevoerd.

*— Uit 's Gravenhage schrijft men ons 't volgende:

„Zoo als men weet, zal de stad 's Gravenhage, bij de meerderjarigheid-verklaring van Z. K. H. den prins *van Oranje*, feesten geven, en zijn daartoe op het stedelijk budget van dit jaar reeds gelden aangewezen. Sommigen willen weten, dat ook van Staatswege het plegtige en heugchelijke van dit belangrijk oogenblik op eenigerlij wijze zal worden verhoogd.

„Ten aanzien van den aard dier volks-feesten in de residentie, is nog niets bekend, maar zij zullen gewis geëvenredigd zijn aan het gewigt van dat tijdstip: en dat gewigt springt ieder in het oog. Terwijl de burgerlijke wet de meerderjarigheid op 23 jaren stelt, of die door een huwelijk vóór dien tijd wordt verkregen, heeft de grondwet de meerderjarigheid van den prins *van Oranje* vervroegd, ook, omdat tusschen-regeringen niet in het belang van den Staat zijn. Met de meerderjarigheid van den prins *van Oranje* heeft hij, als kroonprins, van regtswege zitting in den Raad van State en, even als de overige leden van dat kollegie, eene *raadgevende* stem. Op dat tijdstip dus, en daarom noemen wij het vooral gewigtig, is de mogelijkheid van een regentschap zeer verminderd. Overigens brengt de meerderjarigheid geene de minste verandering in de koninklijke regering, wij zich het gevolg daarvan alleen bepaalt tot hetgeen wij zoo even mededeelden.

„Dat de kroonprins de zittingen van den Raad van State getrouw zal bijwonen, mag men, gedachtig aan de zorgvuldige opvoeding, den Vorst door 's Konings zorg te beurt gevallen, wel voorspellen; althans wanneer HD. zich hier te lande bevindt, — want hoogst waarschijnlijk zal de kroonprins in de eerste jaren verschillende Europesche Staten bezoeken, 't welk zonder twijfel in menig opzigt zeer nuttig is, zoowel tot vermeerdering van HD. staatkundige kennis, als ten nutte van Nederland.

„Onmiddelijk na Z. H. meerderjarigheids-verklaring, betrekt de Vorst het verblijf van wijlen Z. M. *Willem II* in het Voorhout, terwijl van het plan des Konings, om een nieuw paleis te doen bouwen in den jongsten tijd niet werd gesproken. Z. M. zou toch de aanzienlijke kosten voor een paleis, den prins-opvolger waardig, alleen voor HD. rekening moeten nemen, want de Grondwet, den Kroonprins jaarlijks *f* 100,000 toeleggende, laat de zorg voor een betamelijk verblijf ten dienste des Troonsopvolgers, ook dan, als HD. zich in 't huwelijk mogt begeven, aan den Koning over. Een inkomen van *f* 100,000 en van *f* 200,000 na het voltrekken van een huwelijk voor den Vorst, die eene eigene hofhouding heeft, zal toch wel niemand groot genoeg achten, om daaronder ook de kosten van een vorstelijk verblijf te rekenen.

„H. M. de Koningin betrekt in dezen zomer weder het Huis in 't Bosch, doch geeft vooraf een bezoek aan den Keizer en de Keizerin van Frankrijk. Na het hof van Koningin *Victoria* en dat van Berlijn te hebben bezocht, zal H. M. aan den wensch der keizerlijke familie, waaronder HD. verwanten telt, voldoen, en eenige dagen te Parijs en waar de Keizer HD. verder mogt noodigen, doorbrengen."

:— Naar men verneemt zal bij het personeel van het departement van oorlog eene reorganisatie plaats hebben en zullen verschillende ambtenaren gepensioneerd worden.

— Naar men ons verzekert moeten als voorbarige geacht worden de geruchten of berigten in Belgische bladen voorkomende, aangaande de voornemens der regering ten aanzien van hetgeen haar te doen staat na de plaats gehad hebbende afstemming van het traktaat met Belgie, zoomede omtrent de dadelijke in behandeling neming van het aanhangig ontwerptarief, na het aanbrengen van wijzigingen. Beide kwestiën staan, naar wij vernemen, nog in verband met andere zaken, die nog niet rijp voor beslissing zijn. *Hbl.*

:— Den 15. dezer zullen 25 policie-beambten, bestemd voor West-Indië, te Amsterdam aan boord worden opgenomen, om de reis derwaarts te ondernemen.

*— In onze vorige hebben wij gemeld, dat de heer *Mijer* voor de kandidatuur van het lidmaatschap der Kamer te Rotterdam heeft bedankt; *Nederland en Oranje* heeft thans mr. *E. J. A.* graaf *van Bijlandt* tot kandidaat verkozen.

De strijd zal te Rotterdam echter, zoo schrijft men ons, vooral warm wezen tusschen de voorstanders der beide liberale kandidaten *Olivier* en *Metman*, of liever tusschen de kiesvereeniging *Orde*, die in den laatsten tijd steeds hare kandidaten zag zegevieren, en een deel der gegoeden, dat zich wil losmaken van dat groote overwigt dier vereeniging, en dat daarom den heer *Metman* heeft voorgesteld. Door de te groote krachtuitoefening in den laatsten tijd is de liberale partij te Rotterdam dus verdeeld, of liever: een deel het geheel naijverig geworden.

— In ons vorig artikel over den aard onzer verkiezing, heeft eene misstelling plaats gegrepen, die aan eene der volzinnen te zwakke uitdrukking gaf. Er stond: „Zouden dezen en dergelijken maar behooren tot hen, die *gezind* zijn; men leze liever: zouden deze en dergelijken niet behooren tot hen, die gezind zijn."

:— Het eerstvolgend examen voor kandidaten, tot bekoming van de verschillende akten van bekwaamheid als onderwijzer, zal plaats hebben tusschen den 14. en den 28. Junij van dit jaar. Het afleggen van het examen wordt vooral aangeraden aan allen, die nu, zonder aan de vereischten der wet te voldoen, in eenig vak of op eenige school onderwijs geven, daar elke overtreding der wet na dit tijdstip zal worden tegengegaan. Zoo zal na het eerstvolgend examen niet langer kunnen toegelaten worden het zonder behoorlijke akte van toelating onderwijs geven in die vakken, welke in de vorige

wet niet afzonderlijk als leervak werden opgenoemd, of waarin geen afzonderlijk examen werd afgenomen, zooals de wiskunde.

*— Uit den Bosch schrijft men ons het volgende:

Welke zonderlinge gezigten te 's Hertogenbosch! zal de vreemdeling uitroepen, die onze stad doorwandelt, en een ieder zal zijn uitroep billijken. De pokken, helaas! hebben eene vreeselijke verwoesting aangerigt; van de 10 personen, welke men ontmoet, is er stellig een derde, wier aangezigten de sporen dragen, dat zij met verregaande onmeedoogendheid door die plaag zijn mishandeld. Hoe jammer, dat de pillen van *Holloway*, die toch den naam hebben van voor alles goed te zijn, de kracht niet schijnen te bezitten, om, zoo al niet de ziekte te voorkomen, dan toch de gevolgen er van tegen te werken en het vel wederom glad te maken. Men zegt evenwel, dat er hier ter stede zich weldra eenige menschenvrienden zullen vereenigen, om middelen te beramen, ten einde het wederkeeren van den thans wijkenden vijand te beletten, tot voorbeeld zich stellende de werkzaamheid van de plaatselijke geneesk. kommissie, die, begaan als ze is met het lot harer stad- en natuurgenooten, alles in het werk stelt, om de lucht voor de Bosschenaren zoo frisch mogelijk te maken, 't geen blijkt uit de notulen van eene der laatste vergaderingen van onzen Raad, waarbij genoemde kommissie middelen voorstelt, om den sekreet-mest reukeloos te maken, waardoor vele oningewijden in den waan verkeeren, dat welligt die stank eene der oorzaken kon zijn van het verspreiden der pokkenziekte. In diezelfde vergadering werd door den Raad insgelijks besloten een nader adres aan de Hooge Regering in te dienen, ten einde de ontruiming der buskruid-magazijnen, binnen deze stad aanwezig, gedurende vredestijd te verkrijgen. Onze stadsregering handelt zeer loffelijk en ten genoege van de gansche burgerbevolking door op die zaak bij de Hooge Regering met klem aan te dringen, te meer daar hier ter stede, meer dan in elke andere plaats, dergelijke magazijnen binnen de stad zullen gaan strekken tot aanhoudenden kommer en zorg der inwoners, die er niet op gesteld zijn, om onverwachts eene gedwongene luchtreis te maken. Volgens een gerucht, voortspruitende uit de aanwezigheid hier ter stede van den kommandant van het depôt van discipline uit Medemblik, die het fort Papenbril in oogenschouw heeft genomen, zou dat depôt aan onze stad bij wijze van cadeau worden geschonken, en gehuisvest worden op genoemd fort, waarin ruim vijftigduizend ponden buskruid bewaard worden.

„Hoewel nu dat depôt omstreeks *ƒ* 60,000 jaarlijks in onze stad in cirkulatie zou brengen, iets dat zeker niet te versmaden is voor eene plaats, alwaar, zooals in de onze, het handelsverkeer niet bloeijend kan genoemd worden, zoo vermenen we toch te kunnen verzekeren, dat de aanwezigheid van dat depôt op het bedoelde fort alhier aan de burgers stof zou geven tot grooten angst en ongerustheid; en niet zoo geheel ten onregte. Want twee à driehonderd woestelingen, die wegens hunne onhandelbaarheid en slechtheid van de regementen moeten worden verwijderd, waaronder er welligt zich bevinden, die des noods voor niets terugdeinzen, in gedurige en onmiddelijke nabijheid eener bewaarplaats van zulke groote hoeveelheid kruid, is zeer zeker eene zaak, die wel onder de burgerij eenigen kommer kan verwekken. De plaats, waarin het kruid wordt bewaard, is, zooals men zegt, door palissaden afgesloten en wordt door schildwachten bewaakt. Meer kan men niet doen, dit stemmen we toe. Doch dit is niet genoeg, om alle gevaar te voorkomen. Wij veronderstellen, dat de kruidtoren te Mainz even goed, en welligt nog beter bewaakt werd, en toch heeft er die vreeselijke ramp plaats gehad. Wij hopen daarom, dat de Hooge Regering het adres onzer stad in gunstige overweging zal nemen, en voor die hoeveelheid kruid eene veilige bewaarplaats buiten de stad aanwijzen, als ze ten minste besluiten mogt het depôt van discipline alhier te vestigen.

„In diezelfde vergadering, zoo als we meenen, heeft er nog een incident plaats gegrepen, dat ons heeft getroffen, niet wegens het vreemde der zaak, maar wegens het eigenaardige. Een vijftigtal leerlingen van de koninklijke school van nuttige en beeldende kunsten leveren een adres in aan den Raad, het verzoek inhoudende, dat een zekere heer tot direkteur dier school moge worden benoemd. Vooreerst hechten wij bitter weinig aan zulke manifestatiën, waardoor eenige minderen trachten te bewerken, dat deze of gene tot een ambt wordt geroepen, zoo als dit nog onlangs het geval was met dergelijke rekwesten van schoolmeesters ten gunste van schoolopzieners of inspekteurs. Maar vooral hebben wij van zulke geschriften een afkeer, als ze uitgaan van een aantal leerlingen die verwaand genoeg zijn, om aan de publieke opinie te komen zeggen, wat zij meenen dat voor hen nuttig kan zijn, in plaats van af te wachten, [illegible] een hunne overheden besluiten. Den in het adres aangeduiden heer, hoe knap en beroemd ook, zouden wij ongaarne tot direkteur dier school benoemd zien; vooreerst, omdat hij er zelf niet naar gevraagd heeft, of naar vragen zal, en, naar onze meening, de tijd voorbij is, waarop ambten en posten worden aangeboden, nu zoo vele knappe mannen gevonden worden, die zich niet schamen opentlijk als mededingers naar deze of gene betrekking op te treden; en ten andere omdat dien heer het radikaal ontbreekt, om aan het hoofd eener dergelijke school te staan. Men zou nu, wel is waar, dispensatie voor dat radikaal kunnen vragen; doch juist dat systeem van dispensatie verleenen, waarvan vooral in onze provincie zoo menig voorbeeld kan worden aangewezen, zouden wij gaarne zien verdwijnen, wegens het onregtvaardige en onbillijke, dat daaraan ten grondslag ligt. Onlangs hoorden wij, bij gelegenheid dezer zaak, door iemand de opmerking maken, dat ook in het middelbaar onderwijs in deze provincie de dispensaties met zoo kwistige hand zijn uitgestrooid, dat van al de docenten aan onze Gymnasiën en Latijnsche scholen slechts acht den doktersgraad bezitten, en al de anderen bij dispensatie werkzaam zijn. Zou men het nu geene onredelijkheid mogen noemen, wanneer zij, die jaren lang aan eene akademie hebben doorgebragt, om hunnen geest met al die kundigheden te verrijken, welke de wet voorschrijft, gesteld worden achter dezen of geenen geestelijken of anderen persoon, bij welke de ambitie opkomt, om zich in het middelbaar onderwijs in te smokkelen? Doch wij hopen, dat van lieverlede dat systeem zal verdwijnen, en dat in Noordbrabant, in navolging van de overige provinciën, alwaar elke niet gegradueerde gelegenheid wordt benomen, om ten koste van gegradueerden in het onderwijs in te dringen, het vreemde verschijnsel zich niet meer zal voordoen, dat een ongegradueerde geestelijke aan het hoofd staat van eene inrigting, waarbij een dokter in zijn vak als ondergeschikte werkzaam is, en wij vertrouwen, dat het bestuur onzer koninklijke school voor de vakante betrekking van direkteur een vergelijkend examen zal houden, waartoe alleen zij worden toegelaten, die het vereischte radikaal hebben; op die wijze zullen de voorschriften in acht genomen en ware verdiensten naar regt en billijkheid gewaardeerd worden."

*— Uit Wijk bij Duurstede schrijft men ons van den 4. April:

„Laatstleden Donderdag had hier de laatste gewone wintervergadering plaats van het departement der Maatschappij „tot Nut van 't Algemeen." Sprekers waren de heeren dr. *Donkersloot* en *Farret*, uit de naburige gemeente Amerongen. De verhandelaar dr. *Donkersloot* sprak over „*de zwakke zijde*," eene verhandeling zoo juist geschikt voor — en zoo geheel in den geest der Maatschappij, tevens zoo menschkundig als geestig; — waarna door den heer *Farret*, op eene keurige wijze, eene poëtiesche bijdrage werd geleverd. Het geheel bezorgde een regt leerzamen en aangenamen avond.

„Als een zeer beknopt verslag van de uitkomsten der werkzaamheden van dit departement over het afgeloopen jaar mag berigt worden, dat het gebruik maken van de spaarbank, ofschoon langzaam, toch vooruitgaande is; men hoopt, dat meerdere bekendheid en medewerking der leden het meerder gebruik maken van die nuttige inrigting zal mogen bevorderen; — dat van de herhalingschool in den loop van dezen winter door een gemiddeld getal van 60 leerlingen gratis onderwijs is genoten. De school werd trouw bezocht, en het doelmatig onderwijs, door den heer *Cromjongh* gegeven, deed de gemaakte vorderingen der leerlingen in het oog loopen; — dat van de volks-leesbibliotheek in dit eerste jaar harer oprigting nog niet dat gebruik is gemaakt, dat men zich had mogen voorstellen; — dat de naai- en breischool voor meisjes uit mingegoede standen aanvankelijk aan hare bestemming voldoet; 30 à 40 meisjes ontvangen op dit oogenblik onderwijs. De onderwijzeresse, mejufvrouw *Schaalje*, geeft alle bewijzen van geschiktheid, om aan het hoofd eener zoodanige inrigting te staan.

„In aanmerking nu nemende het jeugdig bestaan van het departement, dan mag en kan men, de vruchten die het afwerpt, belangrijk noemen; en is het overbodig te betoogen, hoe ieder weldenkend menschenvriend als het ware zedelijk verpligt is een zoodanig genootschap te ondersteunen."

— De chef van een der eerste huizen in effekten te Rotterdam heeft het voornemen opgevat een *comptoir d'escompte* op te rigten, te zamengesteld uit aandeelen waarvan reeds voor een groot gedeelte geteekend is. Het kapitaal is vooreerst bepaald op een millioen gulden. Dit plan schijnt ook bij neeren kassiers veel ondersteuning en medewerking te ondervinden en men stelt zich daardoor eene groote uitbreiding van wisselzaken voor. *Hbl.*

— Den 3. April, 's namiddags ten 3 ure, barstte boven de stad Roermond een hevig onweder los. Zware regens volgden op het onweder, waarna de weêrsgesteldheid bijzonder zacht is geworden. *N. R. C.*

— Naar men verneemt, zijn in de zitting van het kantongeregt te dezer stede van den 26. Maart 1858, vier en tachtig personen tot geldboeten of gevangenisstraf verwezen, en wel ter zake van:

1 verhuizen in dezelfde wijk, zonder daarvan aan den Wijkmeester aangifte te doen;
7 werpen met sneeuwballen aan den weg;
1 maken van een glijdbaan op den weg;
20 spelen met geld aan of op den weg;
20 dronkenschap op den weg;
14 rijden op de voor de voetgangers bestemde kleine steenen;
1 drijven van eene koe op idem;
5 rijden over de met sneeuw bedekte straat, zonder dat de aangespannen paarden van klinkende bellen voorzien waren;
1 rijden met een' groentenwagen, breeder geladen dan tot 1,75 El;
4 zich vasthechten aan rijdend rijtuig;
1 als bestuurder van een rijtuig in dronkenschap te verkeeren en in onmatigen draf te rijden;
1 mishandelen van een paard op den weg;
1 als vrachtrijder op het station van den Rijn-Spoorweg, geen tarief op zigtbare plaats in het rijtuig te hebben;
3 vastmaken van honden aan baliën of stoepen aan den weg;
3 op marktdag rijden door den middendoorgang der zakken op de Neude; en
1 rondventen met visch, zonder bewijs van keuring.

— De gewoonte, die vele mannen hebben, wanneer zij met kinderen spelen, hen aan beiden zijden van het hoofd te vatten en in de hoogte te heffen, kan soms de noodlottigste gevolgen hebben, als de knaap beweging maakt, waardoor het wervelbeen verrekt en de ruggegraat breekt, 't welk den dood ten gevolge heeft. Een horologiemaker te Parijs had dezer dage zijn kind, een knaap van 5 jaren, onder het spelen, bij het hoofd, onder de ooren, genomen en in de hoogte getrokken. Plotseling hield het kind op met lagchen, zijne oogen rolden wild door het hoofd, en zijn mond trok zich te zamen. De vader zette het kind op den grond en liet het los. Doch het ligchaam des knaaps zakte ineen en stortte ter aarde; — hij was dood.

WATERHOOGTE.

De Rijnhoogte, te Keulen, den 5 April 6 voet, of 6 voet Rijnlands.

ITALIE.

TURIJN, 2 April.

Het Sardinische dagblad *Armonia* is in Toskane verboden.

De openbaarmaking in het officiëel blad van den brief en het testament van *Orsini*, heeft zeer veel opziens gebaard. De *Opinione* neemt die stukken over, en voegt er een artikel bij waarin zij den politieken moord afkeurt en den lof van keizer *Napoleon* zingt. Tegen het leven van den Keizer der Franschen zamen te spannen, roept zij den Italiaanschen patriotten toe, is tegen het vaderland zamenspannen.

De radikale *Ragione* neemt alleen het testament over en beweert, dat de brief verdicht is.

De *Corriere d'Italia* zegt, dat er eene nieuwe proklamatie van *Mazzini* onder de Napolitanen verspreid wordt.

Volgens de *Stafetta*, zal Sardinië, in geval het Napelsche goevernement de stoomboot Cagliari blijft behouden, zijn gezantschap uit Napels terug ontbieden. De laatste nota van Piemont was door Napels nog onbeantwoord gelaten.

De militaire akademie zal den 5. April heropend worden. In plaats van den generaal *de Candia*, zal de majoor *Petinengo*, die tot generaal benoemd is, bestuurder dezer inrigting zijn.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 3 April.

In Pesth ligt niet alleen eene Beijersche stoomboot de Braunau voor anker, om stukgoederen te lossen en eene lading Hongaarschen wijn in te nemen, maar drie andere Beijersche stoombooten de Concordia, de Salzach en de Inn, behoorende tot de firma *Riedl en C°.*, zijn op den Donau aangekomen, om van de vrije vaart op die rivier gebruik te maken.

Uit Petersburg wordt gemeld, dat de adel van nog zes goevernementen, als Kiew, Podolie, Volhynie, Samara, Simbirks en Saratow, verlof heeft verzocht en verkregen om plaatselijke kommissiën in te stellen, ter overweging van de te nemen maatregelen, ten einde aan de opheffing van het lijfeigenschap eene gewenschte uitvoering te verzekeren, en voor de drie eerstgenoemde goevernementen nog eene algemeene kommissie te benoemen, welke in Kiew zal gevestigd worden.

Voor de Russiesche of Grieksche Christenen bestaan in Palestina en te Jeruzalem geene toevlugtsoorden, hospitalen of gasthuizen, even als voor de andere Christenen. Op voordragt van den minister, heeft de keizer goedgekeurd het voorstel om tot dat einde gelden bijeen te brengen. De heer *Jakowlew* heeft daartoe onmiddelijk 30,000 zilveren roebels of *ƒ* 65,000 geschonken, om de inschrijving te openen.

Uit Konstantinopel schrijft men van den 24 Maart, dat de winter, dien men dacht geheel achter den rug te hebben, den vorigen Zaturdag met alle gestrengheid, onder storm en sneeuw, teruggekomen was. De sneeuw was wel weggedooid, doch de natte koude bleef heerschen, en veroorzaakte vele ziekten.

Op Rhodus is eene Turksche vrouw gestorven in den ouderdom van 128 jaren. Zij verkeerde nog in het vol genot harer ligchamelijke- en geestvermogens.

Uit Belgrado schrijft men van den 30. Maart:

„De Naib *Emir Pacha*, die uit Damaskus ontvlugt is, alwaar hij gebannen was, is het gelukt door Kurdistan, Georgië en Mingrelien te komen, en den Kaukasus te bereiken. Hij heeft zich aldaar met *Sefer-Pacha* verbonden, om tegen de Russen te ageren. Op het berigt, dat de Russen in drie sterke kolommen van de linie der Kubans tegen de grenzen van Tscherkessiën trokken, had *Mohammed Emir* de in die streken bewonende stammen insgelijks in drie korpsen verdeeld, die den vijand op de bergen tegentrokken, die de vloeden Laba, Varp en Esir beheerschen. Aldaar kwam het tot gevechten, waarin beide partijen groote verliezen leden. Onder anderen is een der voornaamste aanvoerders der Tscherkessen, *Negoe Bey* gesneuveld.

ENGELAND.

LONDEN, 4 April.

Door eene sekte in Schotland is aan het Lagerhuis een adres gezonden, waarin wordt verzocht, dat het Parlement eene wet uitvaardige, om op grond der bepalingen van het N, Testament de veelwijverij toe te laten.

De *Times* spreekt van de hernieuwde pogingen, die zullen worden in 't werk gesteld, om eene telegraaflijn tusschen N. Amerika en Engeland daar te stellen.

Donderdag is te Newcastel-Upon-Tyne eene meeting gehouden, waarin met warmte de lofspraak, door den Voorzitter op *Orsini* gehouden, werd toegejuicht. Op die vergadering heeft echter een gewigtiger feit plaats gegrepen. De bekende Londensche uitgever *Kolyoake*, Fleetstreet, heeft namelijk verklaard, dat hij tot dusverre geene schotschriften wilde uitgeven, maar dat hij van nu af aan gereed was allerlei brochures uit te geven, en zelfs eene vertaling zou leveren van de bekende *Tyrannicide* van *Pijat.* Nu de Regering eene dwaze politiek van vervolgzucht openbaarde, bleef er niet anders over, dan dat de uitgevers, ter bescherming van de vrijheid der drukpers, hunne uitgaven in dien revolutionnairen zin vermeerderden, en daardoor der Regering zooveel regtsgedingen op den hals schoven, dat de Regering ze niet meer zou kunnen voortzetten en daardoor van zelve hare politiek zou wijzigen. — Dat het in deze bij geene woorden zal blijven, blijkt daaruit, dat reeds drie uitgevers de uitgave van dergelijke brochures hebben aangekondigd.

De stoomboot *Indus* is den 3. April te Southampton aangekomen. Onder de passagiers bevonden zich vele Engelschen, die in Lucknow gevangen hebben gezeten en door de Engelsche troepen gered zijn, als ook de luit. *Delafosse*, de eenige Engelschman, die het bloedbad van Cawnpore is ontkomen, als hebbende zich door het zwemmen gered, toen op de boot gevuurd werd, waarin hij zich bevond.

De 600 man, die dezer dage te Gravesend naar Calcutta waren ingescheept, zijn weder aan wal gebragt, omdat zich vrij algemeen de pokken onder de troepen hebben vertoond.

LONDEN, 5 April.

De heer *de Persigny* zal tot den 7. alhier vertoeven; hij is ten hove genoodigd.

Volgens berigten uit Nieuw-York van den 25 Maart, is de Kansas-*Lecompton*-bill, met eenige wijzigingen, in den Senaat aangenomen. De houding der Beurs was vaster; boomwol 1/4 c. hooger; meel flaauw; wisselkoers op Londen 106—106 1/2.

In Mexiko duurt de burgeroorlog steeds voort. De generaal *Zuloaga* bleef zich tegen zijne aanvallers met goed gevolg verdedigen. Hij heeft steeds de geestelijken op zijne hand.

Ten gevolge van de lage afkomst der Amerikaansche wisselkoers, was de stemming op de beurs te Londen heden namiddag 2 ure zeer flaauw. De gek. 3 pCt. genoteerd 96 5/8.

Op de koloniale markt was de koffij vast, suiker flaauw, rijst zeer flaauw, granen onveranderd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 April.

Het wetsontwerp betreffende de in tien jaren te doene uitgave van 180,000 frs. ter verfraaijing der hoofdstad, zal, wat betreft de 60,000,000 door het rijk bij te dragen, bij verscheidene afgevaardigden veel tegenstand ontmoeten, daar dezen ten onregte meenen, dat niet genoeg voor hunne departementen gedaan wordt. — Onder de aan te brengen verbeteringen behoort de aanleg van verscheidene nieuwe gemeenschaps- en strategiesche-wegen.

Het ontwerp betreffende de slaghoedjes ondergaat bij de kommissie eene algeheele omwerking. Waarschijnlijk zal worden voorgesteld, dat de staat de vervaardiging en den verkoop in het groot van dat artikel monopolisere.

De budgetskomm. stelt eenige bezuiniging voor. Zij slaat daarbij echter een verkeerden weg in, want in plaats van te willen bezuinigen op het leger en de onnoodige uitgaven, die daarvoor gemaakt worden, als voor nieuwe pluimen, nieuwe sabelkoppels enz., verwerpt zij de vermeerdering van de traktementen der lagere ambtenaren en dringt aan op vermindering van toelagen en pensioenen aan de mannen, die het land op wetenschappelijk en letterkundig gebied diensten bewezen hebben.

Een der kundigste geneesheeren van 's keizers huis, dr. *Prosper Pietra Santa* heeft onder den titel *Mazas* een werk uitgegeven, bevattende het resultaat zijner nasporingen omtrent den invloed van het cellulair gevangenisstelsel op de geestvermogens, welk resultaat in één woord daarop nêerkomt, dat genoemd stelsel onder de gunstigste omstandigheden de meest betreurenswaardige uitkomsten oplevert met betrekking tot het aantal gevallen van verstandsverbijstering en zelfmoord. Wanneer zal de sterkste weêrspraak omtrent dit punt een einde nemen?

Gomez is per Adour naar Amerika gezonden. *Rudio* blijft, althans vooreerst, nog hier te lande, om te Londen als getuige in het proces *Bernard* te kunnen optreden.

Reeds is gewag gemaakt van *Orsini's* tweeden brief aan den keizer. Dat stuk is te opmerkelijk om het niet in zijn geheel op te nemen. Het luidt als volgt:

„Sire, uwe Keizerlijke Majesteit heeft door de belofte, dat mijn brief van 11 Febr. jl. openbaar zal worden gemaakt, een sprekend bewijs geleverd van hare edelmoedigheid en mij bewezen, dat de wenschen ten gunste van mijn vaderland uitgedrukt, weêrklank hebben gevonden in het hart van U. M. Op het punt van te sterven, is het voor mij geene geringe vertroosting, te zien, dat U. K. M. met ware Italiaansche gevoelens is bezield.

Binnen weinige uren zal ik niet meer zijn; maar alvorens den geest te geven, wil ik, dat men wete, en ik verklaar het met de rondborstigheid en den moed, welke ik tot dusver nimmer heb verloochend, dat de moord, onder welken vorm men die ook voorstelle, niet tot mijne beginselen behoort, ofschoon ik, ten gevolge van eene noodlottige geestverbijstering, mij heb laten wegslepen tot het organiseren van den aanslag van 14 Jan. Neen, de staatkundige moord was mijn stelsel niet en ik heb het, zelfs met blootstelling van mijn leven, bestreden, zoowel in mijne geschreven als mijne openbare daden, toen ik eene zending van de regering vervulde.

„Mijne medeburgers moeten, wel verre van vertrouwen te hebben in het stelsel van den moord, het met kracht verwerpen. Dat zij het leeren door de stem van een patriot, die den dood voor oogen heeft; dat hunne bevrijding gekocht moet worden door zelfverloochening, door volhardende eenheid van pogingen en van opofferingen en door de uitoefening van ware deugd, hoedanigheden, welke reeds vermeerderen bij het jeugdige en werkdadige gedeelte mijner landgenooten, hoedanigheden, welke alleen Italië vrij, onafhankelijk en den roem onzer voorvaderen waardig zullen kunnen maken.

„Ik sterf, maar ik doe het met kalmte en waardigheid, en ik wil, dat mijne nagedachtenis door geene misdaad bezoedeld zij.

„Ik bied mijn bloed aan ten zoen voor de slagtoffers van 14 Jan. en ik smeek de Italianen, wanneer zij eenmaal onafhankelijk zullen zijn, allen schadeloos te stellen, die door de gevolgen van dien aanslag hebben te lijden gehad.

„Dat U. K. M. mij eindelijk vergunne, lijfsgenade af te smeeken, niet voor mij, maar voor de twee medepligtigen, die met mij zijn ter dood veroordeeld.

„Ik ben met den diepsten eerbied, van Uwe Keizerlijke Majesteit, enz. FELICE ORSINI."

Ook de uiterste wil van *Orsini* wordt door de Ital. bladen bekend gemaakt. Daarin komt o. a. voor dat hij de opvoeding zijner beide dochters toevertrouwt aan de beide Britten, *Hodge* en *Stuart;* eene deugdzame en eerbare vriendin *Cheney* te Londen en beveelt hij den Italianen aan.

PARIJS, 5 April.

Heden namiddag 2 ure heeft de plegtige opening van de nieuwe boulevard *Sebastopol* plaats gehad. De Keizer verliet om 2 ure 30 minuten, de Tuileriën en reed door de in dubbele rijen geschaarde troepen en nationale garden. Eene ongehoorde menigte menschen heeft de plegtigheid bijgewoond.

De Beurs was heden weder zeer gedrukt.

MARSEILLE, 3 Maart.

Volgens berigten uit Genua van den 2 April, is het proces tegen de opstandelingen te Livorno voor het geregtshof van Lucca geëindigd. Acht der aangeklaagden zijn ter dood veroordeeld, en elf tot altijd durenden dwangarbeid. Vijf van de laatsten zijn Sardiniesche onderdanen.

Men schrijft uit Napels van den 30 Maart, dat het proces nopens de Cagliari nog voortduurt. De kapitein en manschap van die stoomboot waren echter naar Genua terug gezonden. De konsul van Sardinië sloeg den loop van het proces met de meeste aandacht gade. De heer *Lyons* was van Napels vertrokken.

ADVERTENTIËN.

⁂ Bevallen van een *ZOON* C. P. HENKENS—GRIJSEELS.

Utrecht, 5 April 1858.

⁂ De laatste der Tweelingen, in wier geboorten wij ons den 17. dezer mogten verheugen, werd ons heden door den dood ontnomen.

BRUSSEL, den 30 Maart 1858. — HENRI SCHMIDT. SOPHIE SCHMIDT, geb. DE WILDE.

⁂ Voor de zoo vele bewijzen van deelneming, door ons bij het overlijden van ons geliefd jongste Dochtertje ontvangen, betuigen wij met deze onzen welgemeenden dank.

Utrecht, 8 April 1858. — J. H. BALFOORT. J. C. BALFOORT, geb. RUTGERS.

⁂ De Kiezers-Vereeniging *„TROUW AAN VADERLAND EN KONING"* heeft heden tot leden van haar bestuur verkozen de Heeren: Mr J. S. VERNÈDE, Mr. A. G. J. baron TAETS VAN AMERONGEN, Mr R. W. D. HEIJLIGERS, A. H. VAN DE WAL BAKE, Jhr. Mr. J. O. DE JONG VAN BEEK EN DONK, J. HAAK en Dr. H. C. A. L. FOCK. Voornoemd bestuur herinnert de stemgeregtigden, dat door genoemde kiesvereeniging de Heer **Mr. E. VAN VOORTHUYSEN. Hz.** is voorgesteld tot Candidaat voor het lidmaatschap van de 2de Kamer der Staten Generaal.

Namens het bestuur.

VERNÈDE. R. W. D. HEILIGERS.

⁂ Een aantal Kiezers te Utrecht maken bij deze bekend, dat zij tot Candidaat voor het Lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben aangenomen

Mr. B. G. A. PABST,

Lid van de Staten en den Raad.

⁂ Aan eenige Kiezers, behoorende tot de Kiesvereeniging *VERBETERING IN DE PROVINCIE UTRECHT*, meer bepaaldelijk behoorende tot degenen in art. 4 der statuten bedoeld, *die slechts één persoon kennen*, is het door 't openbaar maken der Statuten duidelijk gebleken, dat zij aan den leiband van één enkel persoon, *zegge één enkel persoon*, hebben geloopen. Zoo zij niet bevreesd waren, door hunne medeburgers degelijk over de dwaasheid te worden uitgelagchen, zouden zij hunne namen openlijk bekend maken. Welligt doen zij dat later, in het belang van anderen. Voorloopig hebben zij besloten, om met de Burger-kiesvereeniging te stemmen op

Mr. J. J. L. VAN DER BRUGGHEN

⁂ Eenige Kiezers hebben met leedwezen uit de advertentie van heden in de Utr. Courant gezien, dat de Heer Mr. J. O. DE JONG VAN BEEK EN DONK voor de vacature van het lidmaatschap der Tweede Kamer niet in aanmerking verlangt te komen. Zij nemen de vrijheid, om de Kiezers, die met hun het voornemen hadden op gezegden Heer te stemmen, hunne keuze nu uit te brengen op de Candidaat van de Burger Kiesvereeniging te Utrecht Mr. **J. J. L. VAN DER BRUGGHEN.**

AANBESTEDING.

⁂ Op Maandag den 12. April 1858, des namiddags ten een ure, zal men in het Gemeentehuis te *Nieuweveen* publiek aanbesteden:

Het bouwen eener Bouwhoeve, lang 38 el, breed 11 el, met Wagenschuur lang 12 el, breed 6 el, Zomerhuis lang 15.25, breed 5 el, te

NIEUWEVEEN;

waarvan de bestekken ter lezing liggen te Amsterdam in het *Vosje*, te Gouda in de *Zalm*, te Leyden bij *Swinkels* op de Koepoortsgracht, te Utrecht in de *Fransche Wijnstok* en met de Teekeningen te Nieuweveen in het Gemeentehuis, zijnde dezelve tevens op franco aanvrage tegen betaling van *f* 1.— te verkrijgen, in het Gemeentehuis aldaar bij K. LAMENSCH, en bij A. HAZENBOSCH, Bouwkundig Onderwijzer te Utrecht, terwijl door laatstgenoemde, op den dag der Aanbesteding des voormiddags ten *elf ure* aanwijzing in loco zal geschieden en bij wien tevens nadere inlichtingen, en inzage der Teekeningen zijn te bekomen.

VERKOOPING.

⁂ J. W. DE WILDE, Deurwaarder bij de Arr. Regtbank te Utrecht, zal op Maandag den 12. April 1858, des vóórmiddags ten 11 ure, in het Overeind der gemeente Jutphaas in het Weiland genaamd *„IN HET VELD"*, — vroeger in huur gebruikt door *Dirk Janszen*, landbouwer, gewoond hebbende aldaar, — publiek om kontant geld, bij ophooging aan de meestbiedenden verkoopen:

Eene aanzienlijke partij Afbraak, bestaande in eenige Raamd- en Deur-

kozijnen met Raamden en Deuren, Pannen, Steenen, Vloerbakken, eenige Eiken- en Vuren houten Balken, Planken, Latten, enz. enz.

Te zien van Woensdag 7 tot en met Zaterdag 10 April 1858 van des morgens 9 tot des namiddags 7 ure.

*** Op Zaturdag den 17. April 1858, des namiddags ten vijf ure, zal men aan het Lokaal van Verkoopingen binnen Utrecht, achter Sint Pieter, publiek aan den meestbiedende verkoopen:

Eene wel ter nering staande HUIZINGE, waarin sedert onheugelijke jaren de *Grutterij* is uitgeoefend en tot vele andere affaires bijzonder geschikt, binnen Utrecht, aan het Vreeburg, wijk C. No. 736, voorzien van een ruim Voorhuis, vijf ruime Kamers, Keuken, Kelder, Zolders en Vliering, ruime Grutterij en de daarbij behoorende Mestbak, in het gebouw aan het einde der Koestraat.

Breeder bij billetten en nader onderrigt te bekomen ten kantore van den Notaris H. J. BUSKES te Utrecht.

*** Men zal op Dingsdag den 20. April 1858, des namiddags ten één ure in het Logement van *C. C. L. Schneider*, aan de Dorpstraat te Zeyst, ten overstaan van den Notaris J. C. SCHADEE in het openbaar veilen en verkoopen:

1°. Een perceel HEIDEGROND, SPARRENWAL en WEG, gelegen in de gemeente Zeijst aan den Woudenbergschen straatweg, groot 15 bunders, strekkende voor van dien weg, tot aan de goederen van den Heer *A. de Haan Pz.*, en die van Mevrouw *de Beaufort*, kadaster sectie E, No. 33, 38, 184, 185, 186, 190, 191 en F 297.

2°. Een perceel HEIDEGROND gelegen tegen over het voorgaande, groot 25 bunders, strekkende voor uit denzelfden weg, tot aan de eigendommen van Mevrouw *de Beaufort*, sectie D, No. 238, 240, 294 en 295. Eerst ieder afzonderlijk, daarna in massa te veilen, en dadelijk te aanvaarden.

3°. Drie BRUGGEN en eene SCHAAPSKOOI, zich bevindende op het Landgoed *Rhijnwijk*, gemeente Zeijst, in vier percelen, tot **Afbraak.**

Breeder bij Biljetten en nadere informatien ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

UIT DE HAND TE KOOP:

*** door verandering van affaire eene welbeklante KRUIDENIERS EN TABAKSWINKEL, sedert meer dan 25 jaren uitgeoefend. Informatie in persoon of met franco brieven. Adres Bureau dezer Courant Lett. V.

INWONING.

*** Met 1°. Mei a. s. wordt de gelegenheid in een fatsoenelijk gezin ter INWONING aangeboden voor een Heer *of* Dame, of Heer *en* Dame, des verkiezende met Huisselijk verkeer en vrije Kamer, *een* of *twee* naar verkiezing op een vrolijken stand, in het midden der stad. Belanghebbenden worden verzoeht zich met brieven onder letter N. te vervoegen bij den Boekhandelaar J. DE KRUYFF.

*** Een fatsoenlijk HUISVADER, zich gered ziende met eene som van **ƒ 500.**— om zich en de zijnen van een wissen ondergang te redden, waarin hij door sterfgeval en zamenloop van omstandigheden gedompeld is, roept de hulp in van eenen Menschenvriend of Vriendin hem bovengenoemde som voor te schieten tegen waarborg en nader te bepalen voorwaarden. Men gelieve zich te adresseren franco onder letters E. Bureau dezer Courant.

*** De ondergeteekenden berigten bij deze, dat zij hare Affaire in **Garens en Band** geopend hebben. Zij bevelen zich welwillend aan in de gunst harer geëerde begunstigers en stadgenooten. Op de Oudegracht hoek van de Brandsteeg tusschen de Wees en Smeebruggen, wijk B no. 28.

Utrecht den 6. April 1858.

Gezusters CRAEYVANGER.

P.S. Ook zijn bij haar twee BOVENKAMERS **te Huur.**

*** Bij J. G. BROESE, te Utrecht, is uitgegeven:

GIDS

VOOR

BEZOLDIGDE EN ONBEZOLDIGDE

RIJKS-VELDWACHTERS.

Inhoudende: De Wetten, Reglementen en Besluiten, tegen welker overtreding straf is bedreigd.

Benevens: Voorschriften van Verbalen en Relazen, mede ter beteekening van Dagvaardingen en andere geregtelijke Stukken in Strafzaken, enz.

DOOR

H. VERWOERT.

ƒ 1,50.

Een onmisbaar *Handboekje* voor alle *Ambtenaren der Policie*, *Gemeentebesturen* en *Kantonregters*.

GOEDKOOP PRACHTWERK.

*** Bij alle soliede Boekhandelaren liggen voorhanden het Prospektus en de Inteekenlijsten met proefplaten van een nieuw uit te geven werk getyteld:

NEERLANDS ROEM.

Het tijdvak van FREDERIK HENDRIK, voorgesteld in levensbeschrijvingen en afbeeldingen van zoodanige Nederlanders, als gedurende zijn Stadhouderschap in onderscheiden vakken hebben uitgeblonken, onder Hoofdredaktie van

Mr. J. van LENNEP,

teekeningen van HERMAN TEN KATE en W. P. HOEVENAAR.

Dit Prachtwerk, het goedkoopste in zijne soort, zal in 27 afleveringen kompleet zijn, maandelijks eene aflevering uit te geven, bevattende eene plaat, met Levensbeschrijving en Omslag. — Alle portretten zijn ten voeten uit, en in kleuren, keurig bewerkt. — Elke aflevering kost slechts **50** Cts., door welken lagen prijs elk, die belang stelt in de Vaderlandsche Geschiedenis, en wien Neerlands roem ter harte gaat, zich dus in het bezit van dit Prachtwerk kan stellen. De uitgevers rekenen dan ook op eene ruime deelneming. Eene inteekenlijst zal voor het werk geplaatst worden, waarom *duidelijke opgave der namen* wordt verzocht.

Na de komplete uitgave wordt de prijs van het werk stellig verhoogd. — De uitgave gaat zeker door.

LAND- EN TUINBOUW.

*** Door S. E. VAN NOOTEN te *Schoonhoven*, is op heden verzonden:

I.

De Natuurkundige Grondslagen van den Landbouw.

OPENBARE VOORDRAGTEN VOOR LANDBOUWERS,

van wege Z. M. DEN KONING in den winter van 1853—1854,

GEHOUDEN DOOR

Dr. N. W. P. RAUWENHOFF, Dr. W. A. J. VAN GEUNS, Dr. A. C. OUDEMANS Jr., en Dr. L. MULDER.

INHOUD:

Inleiding. I. De Lucht. II. Het water. III. Eigenschappen en bestanddeelen van den grond. IV. De grond van ons Vaderland. V. Bestanddeelen der planten. VI. Vorm en maaksel der planten. VII. Voeding en groei der planten. VIII. Bestanddeelen der Dieren. IX. Voeding der Dieren. X. De kring, waarin de stoffen zich op aarde bewegen. XI. Verbetering van den grond in het algemeen. XII. Dierlijke mest. XIII. Plantaardige mest en stalmest. XIV. Onbewerktuigde en gemengde mest. XV. Uitputting en verrijking van den bouwgrond door verschillende gewassen en mestsoorten. XVI. Droogleggen en bevloeijen.

370 bladz. gr. 8vo, met 65 houtgravuren. Prijs ƒ 2,50.

II.

HET AANLEGGEN VAN WINSTGEVENDE

WARMOEZERIJEN.

DOOR

TH. F. UILKENS.

110 bladz. kl. 8vo. Prijs 70 Centen.

Dit werkje bevat naauwkeurige berekeningen, om met het meeste voordeel en op de beste wijze, alle soorten van *Tuingroenten* te verbouwen.

III.

Berigt van Inteekening op een nieuw werkje, getiteld:

HET ROZENPARK.

HANDLEIDING TOT DE KENNIS EN HET KWEEKEN DER

ROZEN,

DOOR

TH. F. UILKENS.

Behalve eene naauwkeurige aanwijzing van de beste wijze waarop de Rozen moeten worden gekweekt, zal dit werkje eene stelselmatige opgave en beschrijving aanbieden van alle bestaande soorten.

Het werkje zal pl. m. 170 bladz. compressen druk beslaan, en bij inteekening niet meer dan ƒ 1,20 kosten.

De Inteekening is geopend bij alle Boekhandelaren tot 15 April aanstaande, en het prospectus gratis te bekomen.

*** De inteekening, op het Portret van

Prof. J. L. SCHROEDER VAN DER KOLK,

gegraveerd door D. J. SLUYTER, naar de schilderij van *Neuman*, is geopend bij de uitgevers FRANS BUFFA EN ZONEN, te Amsterdam, en bij KEMINK & ZOON, en CARAMELLI & TESSARO, te Utrecht, alwaar een proefdruk dezer gravure reeds voorhanden is.

*** Door den *Boekhand.* C. BIELEVELT op de Voorstraat is uitgegeven en *alom* te bekomen:

OP WEG NAAR HUIS.

Iets voor bekende en onbekende Reisgenooten,

door *E. E.*

PRIJS 90 CENTS.

Gebonden in *linnen band* met *gouden stempel* ƒ 1,20.

Marktberigten.

Utrecht, 3. April. *Winter Tarwe* van ƒ 8.00 tot ƒ 9.75. *Winter Rogge* van ƒ 6.20 tot ƒ 6.60. *Zomer Garst* van ƒ 5.50 tot ƒ 6.00. *Zand Boekweit* van ƒ 8.50 tot ƒ 9.00. *Zware Haver* van ƒ 5.20 tot ƒ 6.00. *Ligte Haver* van ƒ 4,50 tot ƒ 5.00. *Duiven Boonen* van ƒ 8.25 tot ƒ 8.50. *Paarden Idem* van ƒ 8.00 tot ƒ 8.25. *Aardappelen* van ƒ 2.50 tot ƒ 3.30 het mud. *Peren* van ƒ 0.00 tot ƒ 0.00. *Appelen* van ƒ 5.00 tot ƒ 9.00 het mud. *Boter* (*wei*) van ƒ 0.80 tot ƒ 0.90. *Idem* (*hooi*) van ƒ 0.90 tot ƒ 1.00 het pond. *Hoendereijeren* van ƒ 2.30 tot ƒ 2.80 de 100 stuks.

Ter markt waren aangebragt: 883 mudden Tarwe, 110 m. Rogge, 402 m. Boekweit, 362 m. Haver, 46 m. Garst, 324 m. Duiven- en Paardenboonen, 682 m. Aardappelen, 2630 ponden Boter.

Aan de Graanmarkt was de handel vrij levendig. Tarwe en Boonen iets lager verkocht.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

April.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom. bij 0°.	Therm. F.	Afwijk. d. temp.	Vocht. vergh.	Gev. regen.	*Opmerkingen.*
			N. Q.						
4	2	nnw.	7.0	762.33	45.3	— 5.2	0.66	0.1	Zw. bewolkt.
	10	nno.	0.0	66.92	36.7	— 6.5	0.87	0	Helder.
5	8	o.	0.5	67.26	41.4	— 5.0	0.74	0	Bijna helder.
	2	ono.	5.5	64.24	47.3	— 4.0	0.56	0	Ligt betrokken.
	10	o.	11.0	60.57	37.8	— 6.1	0.69	0	Bewolkt.
6	8	o.	11.0	58.76	35.4	—11.3	0.74	0	Zw. bewolkt.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 81
van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Zitting van Dingsdag 30 Maart.

Voorzitter Mr. *N. P. J Kien.*

Tegenwoordig zijn 21 leden; afwezig, met kennisgeving, de HH. *van Lier*, *Visscher*, *van Veersen*, *Karsten*, *Trip* en *Mulder*.

Is ingekomen eene beschikking van den minister van binnenl. zaken, waarbij de verkiezing van een lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal op 7. April bepaald wordt, — voor kennisgeving.

Wordt naar aanleiding van dien overgegaan tot de benoeming der stembureaux voor genoemde verkiezing, en worden verkozen tot Voorz. en plaatsvervangend Voorz. van het 2. stembureau, de HH. *de Muralt* en *Boer*, tot stemopnemers in het 1. en 2. bureau de HH. *Trip*, *van Schermbeek*, *Schuller* en *Bake*, en tot plaatsvervangers de HH. *v. Hoytema*, *v. Veersen*, *Voswinkel*, *Karsten*, *Jongeneel* en *v. Lier*.

Is nog ingekomen:

eene missive van Gedep. Staten tot toezending van een uittreksel van het koninkl. besl. houdende goedkeuring van het raadsbesl. tot heffing der schoolgelden, — voor kennisgeving;

eene gelijke missive ten geleide van het koninkl. besl. tot goedkeuring van het raadsbesl. tot heffing eener eigen direkte belasting, — alsvoren;

eene gelijke missive tot goedkeuring van het raadsbesluit tot vaststelling der 3 suppl. kohieren der hondenbelasting, — alsvoren;

eene missive van dr. *Oudenhoff*, houdende kennisgeving der aanneming van de benoeming tot geneeskundig lid der gezondheidskomm., — alsvoren;

eene gelijke missive, eene gelijke kennisgeving behelzende van wege dr. *Rauwenhoff*, benoemd tot scheikundig lid dier komm., — alsvoren;

eene missive van mr. *H. G. Römer* houdende kennisgeving, dat hij niet verlangt in aanmerking te komen voor de betrekking van sekretaris van kuratoren der Lat. school, — alsvoren;

eene gelijke kennisgeving van mr. *H. Royaards v. Scherpenzeel*, mede door kuratoren op de aanbeveling geplaatst, — voor kennisgeving aangenomen en besloten, kuratoren uit te noodigen eene nieuwe voordragt te doen;

een rekwest van mr. *W. G. v. Hengelaar*, houdende verzoek om voor bovengenoemde betrekking in aanmerking te komen, — voor kennisgeving;

een adres van eenige logementhouders, bezwaren inhoudende tegen het houden van receptiën, bals, bruiloften, enz., in het gebouw voor kunsten en wetenschappen, — ter sekretarie;

een rekwest van mr. *F. M. Royaards*, ten zijnen behoeve eene verbetering verzoekende in de kiezerslijst, — alsvoren;

De *Voorz.* deelt mede dat eene ontwerp-verordening betreffende de politie op de tapperijen en logementen zal worden gedrukt en aan de leden rondgedeeld;— besloten deze mededeeling voor kennisgeving aan te nemen en genoemde verordening in eene volgende verg. te behandelen.

De *Voorz.* zegt, dat in eene vorige verg., waarin hij niet tegenwoordig was, een door hem genomen maatregel betreffende de loge in den schouwburg ter sprake is gebragt; ofschoon het eigenlijk eene zaak betreft van zeer weinig belang voor het publiek, acht Spr. zich toch verpligt, daar de zaak in het publiek ter sprake gebragt is, mede te deelen wat hij er van weet. Voor zoover hem bekend is, heeft die loge steeds alleen gediend voor Burg. en Weth. met de komm. voor de publieke vermakelijkheden, waar toen bijgevoegd werden de direkteur van politie en de kameraar. Nimmer is evenwel geweigerd een van de leden van den raad er in toe te laten, als zij er gebruik van wilden maken, wanneer zij daartoe hun verlangen te kennen gaven. Zoo is de zaak geloopen tot de afgetreden wethouder de heer *Hinlópen*, laatstelijk lid dier komm., den sleutel der loge ter sekretarie heeft gedeponeerd, en daar het Spr. nu meer in den geest der gemeentewet voorkwam, dat het toezigt over de publieke vermakelijkheden aan den burgem. wierd vertrouwd, heeft hij gemeend er zich mede te moeten inlaten, toen hij tot zijne groote verwondering vernam, dat verschillende andere personen van de loge gebruik maakten. De direkteur zeide niet te weten, waaraan hij zich moest houden, en toen is Spr. op het denkbeeld gekomen, van kaartjes te geven aan die er in konden. Spr. heeft gemeend, dat dit goed was als maatregel van orde, ten einde te verhinderen, dat er personen inkwamen, die hem vorkomen daarop geen aanspraak te hebben. Spr. heeft gehoord, dat sommige leden meenden dat zij ook regt hadden in die loge zitting te nemen; zoo lang er plaats in is, is het Spr. onverschillig wie er in zit; geen van de leden heeft ooit kennis gegeven, dat hij er gebruik van wenschte te maken, en Spr. gelooft, dat, ofschoon men het regt aan anderen dan aan burgem. en de komm. misschien zou kunnen betwisten, men over de zaak niet behoeft te disputeren, want hij althans wil gaarne zijne plaats, aan wien der leden ook, afstaan. Hij acht echter zekere bepaling als maatregel van orde noodig; weet men iets beter dan het afgeven van kaartjes, het is Spr. wel. Als een der leden te kennen had gegeven van de loge gebruik te willen maken, had Spr. geen bezwaar gemaakt dadelijk eene kaart af te geven. Spr. gelooft dat, om misbruiken voor te komen, zoodanige maatregel van orde wenschelijk is. Er zijn, zegt hij, zelfs ondergeschikte ambtenaren der stedel. administratie, die gemeend hebben, in die loge zonder toestemming te kunnen plaats nemen, hetgeen Spr. volstrekt niet passend vindt. Het is echter verkeerd, als men in zijne handeling in deze iets grievends wil zien, dat er volstrekt niet in gelegen is.

De heer *de Jong van Beeck en Donk* stelt als motie van orde voor, dat de raad, gehoord de inlichtingen van den burgemeester, besluite over te gaan tot de orde van den dag.

De heer *Pabst* is tegen deze motie; de inlichtingen hebben hem, wat betreft de handeling van den Voorz., geheel tevreden gesteld, doch werd de motie aangenomen dan bleef de zaak gelijk zij is, en Spr. wenschte dat de leden wisten, op welke voorwaarden in deze de eigenaar der komedie die heeft overgenomen, en of hij niet de verpligting had op zich genomen, eene loge voor het stedelijk bestuur open te houden, en is dat zoo, dan zal elk raadslid ook zonder kaartje kunnen plaats nemen. Het halen van kaartjes aan het stadhuis heeft verscheidene bezwaren, o. a. weet men niet altijd 's morgens of men 's avonds naar den schouwburg wil gaan, en ook is aan die verpligting eenigzins het denkbeeld verbonden, dat men daar gratis wil zitten, daar moeijelijkheid bestaat om den direkteur der komedie geld van de leden van het bestuur, te doen aannemen. Spr. zou dus voor eene andere motie zijn, dat nl. de raad, gehoord hebbende de inlichtingen van den burgemeester, verklaart daarmede volkomen genoegen te nemen, maar verzoekt, dat dergelijke maatregelen genomen worden, dat elk lid gebruik van de loge kan maken wanneer hij verlangt.

De *Voorz.* heeft er niets tegen dat elk lid des noods een kaart in zijn bezit hebbe. Spr. gelooft echter ook, dat in den regel die plaatsen niet gratis worden gegeven. Hij is bereid doorloopende kaarten te geven.

De heer *Bake* vraagt, of de toegang ook voor de dames open zal zijn, daar een lid dan wel vier dames kon meêbrengen, zoodat voor andere leden geen plaats overbleef.

De *Voorz.* antwoordt, dat, wat hem betreft, tegen de toelating van leden met hunne dames, zoo er nog plaatsen open waren, geen bezwaar zou bestaan.

De heer *Ram* merkt aan, dat in het kontrakt van 1820 duidelijk staat, dat de ondernemer zich verbindt eene loge open te houden voor burgemeesteren en leden van de regering.

De *Voorz.* zegt, dat door leden van de regering bedoeld werd, de kommissie voor publieke vermakelijkheden.

De beraadslagingen gesloten zijnde, wordt de motie van den heer *de Jong* zonder omvraag aangenomen.

Aan de orde is het rapport der komm. benoemd voor de zaak van het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.

De heer *Pabst* meent, dat de komm. van beheer en Burgem. en Weth. in het goede doel, dat men voor oogen gehad heeft, te ver zijn gegaan. Spr. gelooft niet, dat de voorstellen der komm. uit den raad de zaak op een zuiver standpunt brengen; hij is van oordeel, dat de aandeelhouders moeten worden afgelost en de stad het geheele beheer aan zich trekken, en om daartoe te geraken acht, hij het geschiktste middel, dat B. en W. de komm. van beheer uitnoodigen de aandeelhouders bijeen te roepen om te spreken over de som, die zij voor hunne aandeelen verlangen. Spr. stelt dus voor, niet voort te gaan met de diskussie, maar aan B. en W. op te dragen, binnen 2 maanden door de komm. van beheer een voorstel te laten doen aan de aandeelhouders omtrent de som waarvoor zij hunne aandeelen af willen staan, en later te spreken over de wijze, waarop men met het gebouw zal handelen. Een groot gebrek in het rapport vindt Spr., dat er niet genoeg op gedrukt wordt, dat de stad alleen nog moet verkrijgen het *beheer*, want dat de stad is eigenaar van het gebouw. Vervolgens wenscht Spr., dat aan de aandeelhouders de opmerking worde gemaakt, dat de stad niet *regtens* verpligt is tot betaling van *f* 12700 schuld, wijl zij dan zullen zien, dat, als zij hunne aandeelen niet willen overgeven, die schuld ten hunnen laste blijft, waarbij nog komt, dat de aflossing van 20 aandeelen niet door de stad is gegarandeerd; de houders dier aandeelen zullen wel altijd regt hebben op eene uitdeeling van $4\frac{1}{2}$ %, als er verdiend wordt, maar verleden jaar was reeds een tekort, zoodat die uitdeeling zoo spoedig niet zal kunnen genoten worden. Bovendien kunnen de aandeelhouders nog een geruimen tijd wachten naar de betaling; want jaarlijks wordt maar *f* 3000 afgelost. Spr. meent, dat als dit alles den aandeelhouders goed wierd onder het oog gebragt, zij er wel toe te brengen zouden zijn, hunne aandeelen voor de *waarde* over te doen. Door aldus te handelen, doet men niets tekort aan de verpligting van de stad, en kan men met volle gerustheid in het vervolg weêr bij de bemiddelde ingezetenen komen, om hunne medewerking te vragen tot daarstelling van eene goede zaak, want niets is er, dat niet getoetst zal kunnen worden aan wat billijk is en eerlijk.

De heer *Schuurman* wil het verledene daar laten en beschouwt de zaak uit een geheel finantieel oogpunt.

De zaak nemende gelijk zij thans is, bevindt hij, dat er nog over zijn:

van de 125	86 aand.
waarvan $56\frac{1}{2}$ in handen van partikulieren	
$29\frac{1}{2}$ » » » de stad;	
dat de stad om te voldoen aan hare verpligting, nog 22 jaren heeft af te lossen, ieder jaar 3 aandeelen, is	66 »
zoodat er per slot overblijft . .	20 aand.

waarvan de aflossing niet gegarandeerd is.

De ondervinding heeft reeds genoegzaam bewezen, dat dit gebouw bij al het mogelijke wat daaraan is toegevoegd, zich zelf naauwelijks kan bedruipen en bij gevolg nimmer rente zal kunnen afwerpen; welke is dus de waarde van ieder aandeel op dit oogenblik, bij de bestaande vooruitzigten van nimmer rente te zullen genieten, terwijl bovendien van de 86 aandeelen 20 of $\frac{1}{4}$ niet onder de aflossing zijn begrepen en bij gevolg het terug bekomen van het kapitaal niet is gegarandeerd of verzekerd? Het lot zal beslissen, welke de 20 overblijvende zijn zullen; bij gevolg moet van ieder aandeel reeds dadelijk $\frac{1}{4}$ der waarde worden afgetrokken en het bedrag der nog

loopende aandeelen	*f* 86000,—
worden verminderd met $\frac{1}{4}$ of	- 21500,—
blijft slechts	*f* 64500,—
Dit kapitaal zal door de jaarlijksche aflossing der stad na 22 jaar zijn afgelost zonder rente, bij gevolg wordt gemiddeld 11 jaar rente verloren, berekend tot $4\frac{1}{2}$ pCt. of, na aftrek van $1\frac{1}{2}$ pCt. der Prov. Staten, 3 pCt.	*f* 21285,—
	f 43215,—
Op dit kapitaal rust nog eene schuld van opgenomen gelden per resto groot . .	*f* 13050,—
Zoo is de waarde der 86 aandeelen thans of 37 pCt.	*f* 30165,—

Het komt Spr. dus voor, dat de konklusie der kommissie niet kan worden aangenomen, doch zoude hij voorstellen dat alleen wierd bepaald: 1. om geene aandeelen meer onderhands aan te koopen dan tot de reëele waarde, die naar uitlooting jaarlijks minder wordt. 2. Den wensch uit te drukken dat de geheele zaak voor goed wierd beëindigd, en hetzij B. en W. uit te noodigen of eene komm. te benoemen, om met de komm. van beheer bij de aandeelh. te beproeven, om alle de aandeelen tot eenen billijken prijs in eens over te nemen, en daarvan binnen eenigen tijd aan den Raad kennis te geven, en zoo die schikking is te treffen, alsdan de schuld *f* 13000 over te nemen en eigenaresse te zijn van het gebouw. Voor die aflossing en overname van schuld zal door de stad eene leening moeten worden gesloten met jaarlijksche uitlooting. Mogt onverhoopt de komm. van het gebouw, noch de aandeelhouders niet in eene billijke vereffening willen treden, dan moet de zaak aan het verder beheer van de komm. worden overgelaten, en de stad vergenoegt zich met aan hare verpligting van gedurende 22 jaar, jaarlijks 3 aandeelen af te lossen, en de aandeelhouders met verlies van rente en voor $\frac{1}{4}$ met verlies van kapitaal. Spr. gelooft dat zijne berekening juist is, hij weet, dat bij uitlooting kans verbonden is van vroeger of later uit te komen, en daarvoor moeten ook eenige percenten meer worden aangeboden. Volgens het rapport der komm. neemt de stad alle nadeelen voor hare rekening; Spr. weet niet, of dat zou kunnen worden gevorderd.

De heer *Bake* ondersteunt het voorstel van den heer *Pabst* tot eene finale aflossing. Wat betreft de berekening van den heer *Schuurman*, is Spr. niet voorbereid eene berekening van de tegenwoordige waarde der aandeelen te maken, maar moet hij toch opmerken, dat de vorige Spr. ten onregte het bedrag der 20 ongegarandeerde aandeelen van het kapitaal aftrekt. 125 aandeelen zijn uitgegeven, waarvan 105 gegarandeerd, zoodat 20 zullen overblijven, die niet worden afgelost, maar wier houders eigenaars zullen blijven van het gebouw, tot alles gelikwideerd is. Die *f* 20,000 verhoogen dus reeds de gezamenlijke waarde tot *f* 50,000; maar ook de *f* 13,000 schuld moet niet worden afgetrokken, want daarvan is de waarde in de verbeteringen aan het gebouw en in het meubilair voorhanden. Men komt dus tot een bedrag van *f* 63,000, waarop Spr. wijst, opdat men zich niet vleije, dat de aandeelhouders voor eene zoo geringe som in den afkoop zullen toestemmen, en elk aandeelhouder moet toch willen toestemmen, daar niet met meerderheid van stemmen kan beslist worden.

De heer *Schuurman* zegt, dat wat de 20 ongeguarandeerde aandeelen betreft welke door hem zijn afgetrokken, hij reeds zoo veel heeft gehoord over het regt, dat hij meent men zich ten slotte ten eeuwigen dage zal kunnen vergenoegen met het bezit van aandeelen, die noch rente zullen geven noch waarvan het kapitaal kan worden terug gegeven, en wat is dan de waarde? Indien hij aandeelhouder was, zoude hij veel liever tot iets lagen afgeven, dan na verloop van 22 jaren te procedeeren. — Wat aangaat de *f* 13000 voor meubilair besteed, erkent hij, dat daarvoor eenige waarde voorhanden

is, doch de waarde zal veel zijn verminderd, en hij zou betwijfelen of die in rekening zoude zijn te brengen.

De heer v. *Hoytema* zegt, dat de komm. wel gewenscht had, dat men eenigzins meer in betoog was getreden, van de onjuistheid der stellingen in haar rapp. vervat, want nu wordt niets voorgesteld dan uitstel, waardoor de zaak verschoven wordt, in plaats dat men haar *au fond* behandelt. Het is natuurlijk dat ook bij de komm. het denkbeeld hier geopperd is gerezen, doch men heeft zich afgevraagd, wat de basis van dien afkoop zou zijn, en teregt, want nu reeds ziet men toch, dat twee leden, uitmuntende financiers, omtrent de waarde der aandeelen zoozeer verschillen. Kan die berekening zoo uiteen loopen, wat, vraagt Spr., kan dan van het voorstel verwacht worden? Maar bovendien, als één van de aandeelhouders niet toestemt, dan blijven toch onafgeloste aandeelen over, en de heer *Schuurman* heeft gezegd, dat men niet onderhands moet aflossen. Men heeft nu reeds gelegenheid gehad aandeelen in te koopen, en hoezeer liepen de prijzen niet uiteen? — er zijn gekocht à 70 pCt. en à 50 pCt.; — de sommen die gevraagd worden, zullen ook verschillen; — zal, vraagt Spr. verder, de komm. of zullen de aandeelhouders het initiatief nemen? De aandeelhouders zullen zooveel mogelijk verlangen, de komm. zal zoo weinig mogelijk aanbieden, en dan zal het laagste resultaat, nog zoo hoog zijn dat het voordeel niet zal wezen groot genoeg om er een ander kapitaal voor te negotiëren. De komm. heeft daarom dat plan niet geopperd, maar een ander, dat zij echter juist niet beweert, dat zoo uitmuntend is, maar de zaak is van den aanvang af in eenen onzekeren en verwarden toestand gebragt. Men weet niet juist wie eigenaar is — welke de relatiën zijn van de aandeelhouders tot het gebouw; — de 20 aandeelhouders die overblijven, zullen na 22 jaren niet anders zijn dan krediteuren, zonder hypotheek; men heeft dit alles gedaan, omdat men hoopte iets goeds te verkrijgen, en de schuld daarvan ligt aan allen, die zamengewerkt hebben, om het gebouw te maken gelijk het nu is, en, in de eerste plaats, aan den raad der stad Utrecht. Er is, zegt Spr., eene groote inkonsekwentie gebeurd: in 1840 heeft de komm. voor het Stadskoncert een plan gemaakt om een beter lokaal te maken voor zaken van kunst en wetenschap; men sprak over dat plan met B. en W. en berekende, dat de kosten zouden beloopen *f* 105000; de zaak kwam in den raad, eene komm. werd er voor benoemd, die adviseerde tot het aangaan eener leening van *f* 105000, hetgeen werd aangenomen. In 1840 dus, vervolgt Spr., meende de raad de kosten voor het gebouw geheel door eene leening te vinden. Men droeg de komm. op, zoodanige leening te openen, die men met moeite voor de helft volteekend kreeg. hierop gaf men een berigtschrift uit, waarin gezegd werd, dat men *f* 125000 zou negotiëren, waaronder *f* 20000 voor ameublement enz.; in den aanvang wilde men dus eene leening doen voor de geheele zaak en in Mei 1840 werd besloten, die *f* 20000 niet te garanderen. Maar bij dit plan bleef er van de negociatie *f* 20,000 over tot afwerking van het gebouw en tot ameublement. Hierop kwam een nieuw architekt, die aantoonde, dat in het plan vele gebreken waren; een ander plan werd gemaakt en de kosten berekend op *f* 130000. Spr. merkt hier in het voorbijgaan nog aan, dat de komm., toen de kosten op *f* 105000 berekend waren, verzocht had, dat de stad elk jaar voor *f* 3500 zou aflossen, doch dat de raad besloot, slechts *f* 3000 daartoe te verleenen. Bij het nieuwe plan van *f* 130,000 bleef de leening op *f* 125,000 bepaald, gaf de stad *f* 5000 en nam zelve 25 aandeelen, terwijl de 100 overige moesten worden genegotiëerd. Maar bij dit nieuwe plan bleef er niets over voor afwerking van het gebouw en voor ameublement en in de som van *f* 130,000 was alleen gerekend op een gebouw ruw in de muren, zonder behangen, zonder verw, dan alleen grondverw. Later bleek dat voor het afwerken van het gebouw een te kort was van *f* 38900 en hoe heeft zich nu de komm. gered? vraagt Spr.; Zij heeft *f* 34,900 opgenomen en is daarvan nog *f* 12,500 schuldig, welke zij verlangt, dat de stad vereffene. Die vordering der komm. is eigenlijk het punt waarvan men is uitgegaan. Van den aanvang af heeft zij alle moeite gehad en is op al hare verzoeken steeds zoodanig bekrimbeld, dat de komm. op het punt stond hare taak neêr te leggen. De Staten hebben de goedheid gehad eene garantie voor de rente te belooven, en de burgemeester van Utrecht schrijft aan de komm.; deze gaat weêr aan het werk, de aandeelen worden geplaatst, en de gelden door de Staten voor de renten gegeven zijn gebezigd tot afwerken van het gebouw, hetgeen de aandeelhouders zelven in eene verg. goedgevonden hebben. De komm. loste de voor het afwerken opgenomen *f* 34,900 af tot *f* 12,500 en bezigde daartoe eene som van *f* 21,986 door de Staten voor de renten gegeven. De leden der komm. hadden die opname gedaan op eigen naam voor eene zaak, waarmede zij geen voordeel hadden; zij dringen, zegt Spr., nu op teruggave van die gelden, welke zij opnamen om het gebouw te maken gelijk het nu is, en terwijl zij dat doen, zegt Spr., is er niemand in den raad, die opstaat, om de billijkheid van die vraag te ondersteunen. Regterlijke verpligting bestaat er niet, maar zedelijke, en die werd geboren, toen de raad het gebouw, dat men wist dat tusschen de *f* 30,000 en *f* 40,000 meer kosten zou, door eene komm. liet beginnen. Het verwondert Spr. zeer, dat de HH. *Schuurman* en *Pabst* van die som van *f* 12,500 slechts ter loops gewag maken; de komm., die de zaak heeft onderzocht, is van oordeel, dat men eerst op een zuiver standpunt moet komen, de zedelijke verpligting voldoen, door in de eerste plaats dat geld terug te geven. Zal men de zaak laten gelijk zij is? de komm., zegt Spr. antwoordt, hierop: neen, want er is *periculum in mora* — het gebouw moet worden gerepareerd en de komm. van beheer, die reeds *f* 12500 heeft voorgeschoten zal er niet meer aan te koste leggen; het gebouw wordt dus niet onderhouden. Er blijft dus niets over dan te doen, wat de komm., in wier handen de zaak gesteld is, voorstelt: *f* 20000 te garanderen, de *f* 12500 betalen en daarvoor deelen in de rente met uitzondering van die door de Staten gegeven, op voorwaarde dat van dat oogenblik af de vrije eigendom van het gebouw op de stad overga. De stad zal in staat zijn, om te beoordeelen welke verbeteringen moeten worden aangebragt; zij zal over de middelen van exploitatie haar eigen denkbeelden kunnen volgen. Wil men nu nog niet dien toestand aanvaarden, wijl het te bezwarend is voor de stad, dan vraagt Spr. aan den anderen kant, of door de voorstellen van de heeren *Pabst* en *Schuurman* iets anders wordt bewerkt dan uitstel.

De heer *Pabst* zegt dat de heer *v. Hoytema* de komm. van beheer in een helderder licht heeft willen plaatsen, dan in het rapp. zelf, en veel geworpen op rekening van den raad en B. en W. die op dit punt volgens Spr. overtuiging voorzigtiger zijn geweest dan de komm.; Spr. weet echter niet waarom men zich in die nuttelooze beschouwingen zal verdiepen. De heer *v. Hoytema* heeft op den voorgrond gezet dadelijke betaling van de schuld ad *f* 12700, en juist dat wil Spr. ontgaan om door de besluiten van den raad der aandeelen niet te doen stijgen of te verminderen. In Sprs. oog toch is het niet onzeker, wie eigenaar is van het gebouw — de stad; de 20 aandeel ongegarandeerd zijnde, zullen alleen regt hebben om na de aflossing der overigen te deelen in de $4\frac{1}{2}$ pCt., en als er meerdere winsten komen zullen zij worden afgelost, maar daarom toch geen eigenaars van het gebouw worden. Spr. wil dat alles voor alsnog in het midden laten, maar als nu twee uitmuntende financiers de waarde der aandeelen schatten op 37 pCt. en op *f* 75 pCt., dan gelooft Spr., dat die waarde in het midden ligt. Volgens Spr.'s voorstel zal men de *waarde* geven, en dan doet men wat eerlijk is. Spr. zegt, nu de zaak niet is geslaagd, kan men van de stad niet verlangen, dat zij het kapitaal ten volle teruggeve. De aandeelhouders moeten alleen de *waarde* hebben, en wat men ook moge zeggen, dat zij daarmede geen genoegen zullen nemen, voor Spr. is het genoeg, dat de heer *Bake* zijn denkbeeld heeft aangenomen, om te gelooven dat het eerlijk en aannemelijk is. Het gebouw, zegt Spr., zal dan niet gelaten worden in handen der bestaande komm.; die gestudeerde leden, hoe goed zij ook de zaken weten, zijn ongeschikt om een koffijhuis na te loopen, en te zien hoeveel de vertering opbrengt. Het gebouw moet publiek verhuurd worden. Dit wenschte Spr. echter later te bespreken; zij die de schuld van *f* 12700 zoo lang hebben voorgeschoten zullen wel uitstel willen geven aan den Raad.

De heer *Schuurman* zegt, dat zijne bedoeling niet geweest is dat den aandeelhouders 37 $\frac{0}{0}$ zou worden geboden, maar dat zulks op het oogenblik de reële waarde was, terwijl men, daar aan de uitloting eenige kans verbonden is, nog eenige percenten meer zou moeten aanbieden.

De heer *de Muralt* vraagt, bekend gemaakt te worden met de strekking van de aan de aandeelhouders te doene aanbieding, en of de voorstellen in de konklusie van het rapport opgenomen daardoor zouden vervallen; die voorstellen toch acht hij te bezwarend voor de stad. Spr. zou tegen de overname der schuld zijn en ook tegen de volgens het voorstel van den heer *Pabst* aan B. en W. te verleenen magtiging tot overneming der aandeelen. De kommissie van beheer is door de welwillendheid van sommige ingezetenen in staat geweest, geld op te nemen à $4\frac{1}{2}$ pCt., sommigen vragen nu hun geld terug, maar waarborgde de stad de aflossing van dat geld, dan gelooft Spr., dat de krediteuren geen bezwaar zouden maken om dat geld ad $4\frac{1}{2}$ pCt. langer aan de komm. toe te vertrouwen. Het voorstel in der tijd door de komm. van beheer gedaan, dat de stad afstand doe van haar aandeel in de rente van 25 aandeelen, kan niet in aanmerking komen als het voorstel der komm. wordt aangenomen; Spr. zou er echter geen bezwaar in zien, om dat intewilligen, en men zou daardoor toonen ook geneigd te zijn, om eenig geld van stadswege op te offeren en aan de gezamenlijke aktiehouders af te staan. Het derde verzoek dier zelfde komm. dat de stad afstand doe van haar regt op aflossing, zou voor Spr. ook geen bezwaar zijn. Het derde punt van het rapport der komm. uit den raad is, dat de stad de schuld overneme: dit acht Spr. niet noodig, als de stad de rente dier *f* 12,700 à $4\frac{1}{2}$ pCt. uit de opbrengst van het gebouw te betalen, garandeert. Het 4. punt, dat nl. het gebouw nu reeds aan de stad zal overgaan, acht Spr. overtollig, want de stad is eigenares en altijd eigenares geweest, van den beginne af aan, doch zoolang de aflossing niet is geschied is de beschikking over haar eigendom ingev. der voorwaarden van oprigting van het gebouw aan een derde overgegeven. Het 5. punt door de komm. uit den raad voorgesteld, om de aflossing der 125,000 te waarborgen, is mede onnoodig, als wordt toegestemd in het voorstel der komm. van beheer dat de stads aandeelen, niet zullen mede uitgeloot worden. Het 6. punt, de overgang van het beheer, daartegen moet Spr. zich verzetten, juist om de redenen in het heden ingekomen adres aangevoerd; zoo het gebouw onder het beheer der stad over ging, zou alle spekulatie met het gebouw ophouden, eene komm. uit de aandeelhouders kan zich daarmede in hun belang wel bezig houden, maar niet het stedel. bestuur; dat mag in geen konkurrentie treden met de ingezetenen.

De heer *Voswinkel* gelooft dat het voorstel van den heer *Pabst* tot geen resultaat zal leiden, daar B. en W. door een bepaald voorstel aan de aktiehouders te doen meer beslissend kunnen handelen. Spr. is voorgekomen, dat bij die komm. nog zekere gehechtheid bestaat voor het beheer, en dat bevreemdt hem zeer; als wordt aangenomen wat de komm. van het onderwerpelijke rapport voorstelt, dan gelooft Spr. dat de aandeelhouders en de stad worden bevoordeeld, en in zoo verre wil Spr. in het voorbijgaan aanmerken dat de waarde der aktiën zeker niet meer bedraagt dan 45 pCt. Het is zeker dat de stad geen beheer zal kunnen uitoefenen zoolang het kapitaal niet is afgelost, welke laatste niet kan geschieden, en daarom moet men nu een afdoenden maatregel nemen, om niet weder na 22 jaren en aflossing van *f* 66,000 weder op dezelfde hoogte te zijn als nu. Als dus de aandeelhouders niet genegen waren hunne aktiën tegen de waarde af te staan, die Spr. niet ongenegen zou zijn ruim te stellen, zoude Spr. de zaak laten gelijk zij is en elk jaar *f* 3000 blijven aflossen, dan zullen de aandeelhouders begrijpen, dat zij zich nadeel hebben berokkend, en de een na den ander komen verzoeken, dat men hunne aktien afneme. Spr. heeft met verwondering de heer *de Muralt* aangehoord: Waarom offert dan de stad 35 jaren ieder jaar *f* 3000 op? immers alleen om in het bezit van het gebouw te komen; en de heer *de Muralt* acht dit bezit bezwarend; zal men dan eerst nog 22 jaren *f* 66000 opofferen, om in dien gewenschten toestand te komen? de heer *de Muralt* wil het beheer ook nog niet overnemen, omdat de zaak dan nog meer produktief kan worden gemaakt zonder verantwoordelijkheid van het stedelijk bestuur, maar dan wil Spr. het gevraagd hebben, of, wanneer de bezwaren in het voorgelezen adres, ontrent de exploit. van het gebouw, gegrond zijn, de stad dan niet indirekt meewerkt om dit onregt te bestendigen. Met betrekking tot de leening, gelooft Spr. niet, dat er een aktiehouder is geweest, die uit louter belangeloosheid *f* 1000 heeft gestort, getuige de moeijelijkheid, die men gehad heeft om het geld te krijgen; en als dat nu eene verkeerde spekulatie is geweest, is het niet meer dan billijk, dat ook de aandeelhouders er bij verliezen.

De heer *Pabst* heeft met voordacht in zijn voorstel gezegd, dat men de waarde opgeven en de verdere diskussiën tot na de onderhandelingen zou uitstellen, omdat, als de stad de aandeelen aflost, dan zijn alle verdere diskussien overbodig, want dan spreekt het van zelf, dat zij de *f* 12,700 moet betalen, het gebouw herstellen, voltooijen, enz. Wat betreft het adres van de ingezetenen over de konkurrentie van het gebouw tegen hunne zaken, zoo ziet Spr. niet in, waarom men het gebouw niet kan verhuren, onder voorwaarde, dat er geen komedie of restauratie in mag gehouden worden, enz.

De heer *v. Hengelaar* ondersteunt het voorstel van den heer *Pabst*, niet omdat hij aan de dadelijke aflossing der aandeelen hecht, maar omdat het voorstel van den heer *Pabst* bezwaren opheft, die bij dat der komm. naar zijn inzien, blijven bestaan. Spr. vraagt waarin het beheer, dat de stad op zich neemt, bestaat; zal men jaarlijks even als de vroegere komm. rekening en verantwoording doen, rente uitbetalen, eene reservekas aanleggen? Spr. zou daar tegen zijn; hij wenscht dat de stad geheel eigenmagtig beschikking kunne hebben, zonder zich aan voorwaarden van aandeelhouders te binden.

De heer *de Muralt* zegt nog onbekend te blijven met de grondslagen van de door B. en W. aan te aandeelhouders te doene voorstellen. Het voorstel der komm. uit den raad vindt Spr. veel te bezwarend; er wordt voor overneming van schuld en voltooijing van het gebouw geëischt *f* 20,000, en Spr. stelt voor, de garantie voor de schuld van *f* 12700 te verleenen en voor de afwerking *f* 7000 uit stadskas te verstrekken, mits de rente daarvan te betalen niet uit stads kas, maar uit de opbrengst van het gebouw. Spr. ziet er echter tegen op, het beheer onder het bestuur der stad te brengen, ook wijl het veel kostbaarder zou worden, een bezoldigd beambte zal daarmede moeten worden belast, of wel de stad zal het gebouw moeten verkoopen, zoodat het in handen van een partikulier overgaat, die geregtigd is te konkurreren, hetgeen de stad zelve niet kan doen, terwijl het toch zonder konkurrentie niets kan renderen en jaarlijks een schat van geld zal kosten.

Vervolg hierna.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.